

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

LXII. An fides sit justificationis integra causa Formalis: An verò Dei justitia
eßentialis?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

de baptismo, quo & peccata abluuntur, & animæ sanctificantur.

IV. PROBATVR. Tit. 3. *Vi iustificationi gratiâ ipsius, heredes simus secundum spem vitæ æt.* Quia Sp. Sanctum effudit in nos abunde per Iesum. &c. Vbi de Regeneratione agit, quæ nec intelligi potest nisi cum facta mutatione in regenerationis, ex iniustis factis iustis. Simul ibidem exprimentur omnes causæ iustificationis: *Efficiens*, benignitas Dei: *Meritoria*, Christus: *Instrumentalis*, Baptisma: *Formalis*, Sp. Sanctus effusus in nos, qui est eius donum Caritas.

Demum ipsi Sectarii fatentur, esse in nobis quandam renouationem; sed hanc non ipsam esse iustificationem. At eam hic Appellat iustificationem Apostolus.

V. PROBATVR. Heb. 11. Abel, *Testimonium consecutus est; esse iustus. Noë iustitie, quæ per fidem est, heres est constitutus; perfectè sc. & verè; non solum inchoatè: Gen. 6. Noë vir iustus & perfectus, non imputatiuè. Vide plura in Antichristo. 4. q. 33.*

QVÆSTIO LXII.

An Fides sit iustificationis integra causa formalis? An vero Dei iustitia essentialis?

I. LUTHERVS variauit, nunc Fidem, nunc Christum statuens formalem causam iustificationis.

i. Ita enim in Com. ad Gal. 2. *Sophista dicunt Caritas informare & imbucere fidem: Nos dicimus Christum informare & imbucere fidem; Vel, formam esse fidei. Ergo fide apprehensus, & inhabitans Christus est iustitia Christiana; propter quam nos Deus reputat iustos, & donat vitam æternam.*

2. Idem ibid. *Formalis nostra iustitia est ipsa fides, & nebula cordis, hoc est, fiducia in rem, quæ non videtur.*

MELANCHTHON in Conf. Aug. 11. 4. ait, Fidem nobis pro iustitia imputari coram Deo. Sed id, ait art. 4. §. 6. 20. non propter ipsam fidei virtutem, sed propter Christi meritum: fide autem nos iustificari; quia fide apprehendimus. Sic & iste variat inter & Fidem, & Christi meritum, & Dei misericordiam.

LUTHERANI cum Rigidi tum Molles, omnes ab hoc errore descierunt, teste Colloquio Altenburg.

AVTOR. Fides non est integra causa iustificationis.

1. Quia, Gal. 5. Ex fide spem iustitiæ expectamus: id est, Ex fide speramus vitam æternam, mercedem iustitiæ: Aut, Ex fide speramus nos posse iustificari. Ita Aug. *l. de Sp. & lit. c. 32. Verum Ex fide illa, quæ per Dilectionem operatur: non ergo ex sola, sed formata veritate Ideo I. Cor. 3. Si habuero omnem fidem, ita. & c. caritatem autem non habuero, nihil mihi prodest. Iac. 2. Quia fides sine operibus mortua est. Vnde, I. Ioan. 3. Qui non diligit, manet in morte. &c.*

2. Ita S. Patres consentiunt. *R. 2. c. 4.*

3. RATIO. I. Quia fides excidit de finens in beatis: iustitia verò usque proficitur.

2. Iustitia nos Christo facit similem: at fides dissimiles; nam hac ipse caruit.

3. Iustitia non potest esse informis: fides potest.

INSTANT LUTHERUS & CALVINUS, & ex illis Abacuc; *Iustus ex fide viuit, mirè exagitant distinctionem fidei in formatam, & Informem.*

DICO Iac. 2. distinguitur in Vivam & Mortuam; quod est idem: nã quod viuit, per formam viuit. Et Gal. 5. *Fides per dilectionem operatur, passivè ἐργαζομένη, id est mota; non actiue quæ dicat. Dilectio est forma extrinseca fidei.*

fidei, quæ dat ei vt moueatur; non intrinseca, vt sit; nam fides est etiam pulchra caritate.

Neque obscuramus Christum, eiusque beneficia, aut fidem, dum caritatem extollimus: vt de qua 1. Cor. 13. *Maior horum est Caritas: Ioan. 13. Mandatum nouum do nobis. Col. 3. Super omnia caritatem habet: quæ est fidei, quod lux soli. Vnde 1. Ioan. 3. Translati sumus de morte ad vitam, quoniam diligimus fratres.*

ILLUTHERANVS OSIANDER in confutatione Melancthonis testatur apud Confessionistas esse XX. sententias de iustificatione discrepantes. Idem l. contra Nyssioracem, esse XIV. ait. Idem ex Lutheri scriptis asseruit, iustitiam Dei, qua essentialiter iustus est, causam esse formalem iustificationis nostre; Lutherum sic intelligens dicentem, quod Christus nobis inhabitans sit formalis illius causa. Proinde imputatiuam iustitiam respuit.

SPADET istis. 1. Quia 2. Pet. 1. dicimur effecti diuinæ consortes nature.

2. Quia Deus non acceptat vllam iustitiam, nisi suam.

AVTOR. Fides viua est vera iustitia nostra per Christum.

1. Rom. 4. *Credenti in eum, qui iustificat impium, reputatur fides eius ad iustitiam. &c. Quia reputata est Abrahæ &c. Quin & signum accepit Circumcisionis, signaculum iustitie fidei. &c. vt reputetur & illis ad iustitiam. Gal. 3. Fide spem iustitie expectamus. Nam in Christo Iesu: que circ. neque praputium aliquid valet: sed fides, qua per dilectionem operatur. At fides operans non est essentialiter Dei.*

2. Ita S. Aug. lib. de Spir. & lit. c. 9. & 31. &c.

5. RATIO fauet. 1. Quia iustificatio præcedit Inhabitationem Dei. Nā Sap. 1. Sp. Sanctus non habitat in corpore subdito peccatis.

2. Quia Essentiali iustitia Dei esse-

mus æque iusti, ac Christus. At Ioan. 1. *omnes de plenitudine eius accepimus. Et Eph. 4. Cuique nostrum data est gratia secundum mensuram donationis Christi.*

3. Quia Deus acceptauit iustitiam Christi creatam, qua pro nobis satisfecit: ergo hac meritorie iustificamur, non essentiali, quam Deus non accepit.

DICO AD I. Dicimur cōsortes naturæ diuinæ fieri, non per essentialem Christi iustitiam, vt Osiander asserit S. Petro: sed quod per Christum, ait, nobis maxima & pretiosa promissa donauit, id est, res promissas, non meras promissiones: sc. 1. Ioan. 3. *vt filij Dei nominemur & simus. &c.*

AD II. Iustitiam satisfactoriam, Deus non acceptat, nisi infinitam; quia peccati offensa est infinita. At aliquam Christi Creatam acceptat; quæ tamen est valoris infiniti, ob Vnionem hypostaticam in Christo. Et illam nobis donauit Patri offerendam. 2. Tim. vlt. *Reposita est mihi corona iustitie. &c.* Demum Cal. Inst. 3. c. 11. fuscè refellit Osiandrum.

QVÆSTIO LXIII.

An Sola Remissio peccatorum sit formalis causa iustificationis?

CALVINVS & CALVINISTÆ apud Scharpium, agnoscunt cum Lutheranis Imputationem iustitiæ Christi; & Non imputationem peccatorum; At causam formalem iustificationis asserunt proprie poni in Remissione peccatorum: Vultque iustificationis nomen esse formale. Internam renouationem censet indignam nomine iustitiæ. Sic Inst. 1. c. 13. §. 2. 3. 21. 22. & in Antid. sess. 6.

u

SCHAR-